

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЕКОНОМІЧНОГО КОНТРОЛЮ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті

Освітньо-професійна програма Облік і оподаткування
спеціальність 071 Облік і оподаткування
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь Магістр

Розробник:

Тютюнник Світлана – к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Гарант освітньої програми:

Плаксієнко Валерій – д.е.н., професор, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Полтава
2021 р.

Назва навчальної дисципліни	Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Тютюнник Світлана , к.е.н., доцент Контакти: ауд. 461, навчальний корпус №4 e-mail: svitlana.tiutiunyk@pdaa.edu.ua , сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/tyutyunyk-svitlana-vasylivna
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з обліку, аналізу та аудиту. За відповідним рівнем, дисципліни, що передують вивченню навчальної дисципліни Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті – Фінансовий облік, Управлінський облік, Облік і звітність в оподаткуванні.

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті дозволяє оволодіти теоретичними та практичними навиками бухгалтерського обліку, економічного аналізу та аудиту необхідними для підготовки управлінських рішень, забезпечує вивчення основних методичних прийомів підготовки проєктів рішень за напрямками діяльності.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни формування у здобувачів вищої освіти системи знань з бухгалтерського обліку, економічного аналізу та аудиту для підготовки проєктів рішень за напрямками управлінської

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення основ теорії прийняття управлінських рішень та моделей і методів підготовки проєктів рішень за напрямками управлінської діяльності.

Компетентності:		Програмні результати навчання:
загальні:	спеціальні (фахові):	
ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу. СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації. СК07. Здатність формувати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.	ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації. ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень. ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. ПР20. Вміти проєктувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень.

Тема 2. Системний аналіз управлінських проблем.

Тема 3. Методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень.

Тема 4. Програмно-цільове управління та управлінські рішення.

Тема 5. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень.

Тема 6. Моделі розв'язання проблем беззбитковості діяльності.

Тема 7. Методи ситуаційного аналізу в прийнятті управлінських рішень.

Тема 8. Моделі управління матеріальними запасами.

Тема 9. Моделі фінансового управління.

Тема 10. Методи прийняття стратегічних управлінських рішень.

Тема 11. Моделі і методи прийняття рішень у прогнозуванні розвитку підприємства.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 90 год

Кількість кредитів 3,0

Форма семестрового контролю екзамен

Структура курсу

Години (лек/практ/сам)	Тема	Результати навчання	Вид завдань	Оцінювання
-/-/6	Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень.	Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.	<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	2
2/-/4	Системний аналіз управлінських проблем.	Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.	<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	2
2/-/4	Методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень.	Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.	<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	2
-/-/6	Програмно-цільове управління та управлінські рішення.	Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.	<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	2
2/2/6	Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень.	Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практичних завдань <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	4 2
2/2/6	Моделі розв'язання проблем беззбитковості діяльності.	Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту	<u>Практичне заняття:</u> виконання практичних завдань <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	6 4

Години (лек/практ/сам)	Тема	Результати навчання	Вид завдань	Оцінювання
		суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.		
2/2/6	Методи ситуаційного аналізу в прийнятті управлінських рішень.	Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практичних завдань <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	4 2
2/2/6	Моделі управління матеріальними запасами.	Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практичних завдань <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	6 2
2/2/6	Моделі фінансового управління.	Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практичних завдань <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	4 2
2/2/6	Методи прийняття стратегічних управлінських рішень.	Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.	<u>Практичне заняття:</u> виконання практичних завдань <u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	4 2
2/-/8	Моделі і методи прийняття рішень у прогнозуванні розвитку підприємства.	Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.	<u>Самостійна робота:</u> виконання завдань самостійної роботи	4

1. Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Дедлайни та перекладання:

Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перекладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.

3. Система оцінювання:

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Пороговий рівень оцінок, балів	
		максимальний	мінімальний
ПРН06	35	35	21
ПРН10	29	29	17
ПРН17	26	26	16
ПРН20	10	10	6
Разом	100	100	60

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Література та джерела інформації

Основні

1. Бутинець Ф.Ф. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: навч. посібник. Житомир: ЖДТУ, 2004. 352 с.
2. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2002. 420 с.
3. Гадзевич О. І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств: навч. посібник. Київ: Кондор, 2004. 180 с.
4. Гаман Г.В. Застосування економічних моделей у процесі прийняття управлінських рішень у сфері персоналу. *Приазовський економічний вісник*. 2020. Випуск 6(23). С. 278-282. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2020/6_23_ukr/51.pdf.
5. Гаркуша Н.М., Цуканова О.В., Горошанська О.О. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: навч. посібник. Київ: Знання, 2011. 591 с.
6. Іванова Н.Ю. Аналіз беззбитковості виробництва: теорія та практика: навч. посібник. Київ: Лібра, 2002. 72 с.
7. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз і прогнозування. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 224 с.
8. Круковська О.В., Борковська В.В., Короленко О.Б. Прийняття управлінських рішень, моделі та методи в аналізі, та аудиті. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. №6. С. 10-16. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/6_2021/4.pdf.
9. Обиденнова Т.С. Використання моделей та методів для формування та прийняття ефективних управлінських рішень. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка*. 2016. Вип. 172. С. 147-153. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdutug_2016_172_18.
10. Обиденнова Т.С., Гусаров О.О., Антипцева О.Ю. Методи прийняття управлінських рішень в умовах розроблення, впровадження та функціонування системи менеджменту інформаційної безпеки. *Економіка та управління підприємствами*. 2019. Випуск №2(70). С. 153-157. URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/2_70_1_2019_ukr/23.pdf.
11. Овдіюк О.М. Методологічні основи розробки основних етапів управлінських рішень в підприємницьких структурах. *Ефективна економіка*. 2019. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7220>.
12. Овдіюк О.М., Степура М.О. Сутність, зміст та сфера застосування управлінських рішень. *Наукові горизонти*. 2019. №3(76). С. 72-79. URL: http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/9806/3/SH_2019_3_72-79.pdf.
13. Петруня Ю.С., Літовченко Б.В., Пасічник Т.О. Прийняття управлінських рішень: навч. посібник. [4-те вид., переробл. і доп.]. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/4070/1/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BD%D1%8F%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D1%83%D0%BF%D1%80%20%D1%80%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D1%8C%202020.pdf>.
14. Подольська В.О., Яріш О.В. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2007. 488 с.
15. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посібник; 3-те вид., випр. і доп. Київ: Знання, 2007. 668 с.
16. Сметанко О.В., Шарапова І.С., Горбачов В.О., Бурдюг Н.В., Коваленко Г.С., Сорокіна О.С. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2017. 456 с.

17. Сокурєнко І. Класифікація методів прийняття управлінських рішень. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2019. №6(269). С. 161-177. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2019/269/pdf/161-177.pdf>.
18. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Полтава: ПДАА, 2020. 434 с.
19. Шевчук В.О., Коновалова О.В., Пантелєєв В.П. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник. Київ: ДП «Ін форм.-аналіт. агентство», 2011. 399 с.
20. Шевчук І.Б. Системи підтримки прийняття рішень. Конспект лекцій. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 137 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/konspekt-lektsiy-SPPR.pdf>.

Допоміжні

1. Головка Т.В., Сагова С.В. Стратегічний аналіз: навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни. Київ: КНЕУ, 2002. 198 с.
2. Гордієнко П.Л., Дідковська Л.Г., Яшкіна Н.В. Стратегічний аналіз: навч. посібник; 2-ге вид., переробл. і доп. Київ: Алерта, 2008. 478 с.
3. Сич Є.М., Пилипенко О.В., Стасишен М.С. Стратегічний аналіз: навч. посібник. Київ: Каравела, 2010. 304 с.
4. Кузнецова І.О., Карпенко Ю.В., Рєпін А.О. Прийняття управлінських рішень з удосконалення логістичної системи. *Вісник соціально-економічних досліджень*: зб. наук. праць. Одеса: Одеський національний економічний університет. 2020. № 2(73). С. 136–149. URL: <http://vsed.oneu.edu.ua/collections/2020/73/pdf/136-149.pdf>.
5. Тютюнник С.В. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня магістр Освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування. Полтава: ПДАА, 2020. 116 с.
6. Помазун О.М. Сучасні аспекти прийняття рішень з управління бізнес-процесами підприємства. *Ефективна економіка*. 2016. №3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4816>.
7. Тютюнник С.В. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті. Навчально-методичний посібник для практичних занять для здобувачів вищої освіти ступеня магістр Освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування. Полтава: ПДАА, 2021. 128 с.
8. Тютюнник С.В. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті. Методичні рекомендації для практичних занять і виконання контрольної роботи за Освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування для здобувачів вищої освіти ступеня магістр спеціальності 071 Облік і оподаткування. 2-ге вид. Полтава: ПДАА, 2021. 56 с.
9. Тютюнник С.В. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті. Навчально-методичний посібник до розробки проекту управлінських рішень для здобувачів вищої освіти ступеня магістр денної форми навчання Освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування. Полтава: ПДАА, 2019. 60 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайти Міністерства фінансів України, Національного банку України.
2. Сайти періодичних видань: «Дебет-кредит», «Все про бухгалтерський облік», «Бухгалтер 911».
3. Фінансова звітність підприємств: форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», форма № 3 «Звіт про рух грошових коштів», форма № 4 «Звіт про власний капітал», форма № 5 «Примітки до річної фінансової звітності»; Статистична звітність: форма № 50-сг «Звіт про основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств».